

Litteratur om Dalby

Skrifter utgivna av St. Nicolai Gille i Dalby

Meddelande

1. Knutsson, Knut *Dalby och Lund* (1975).
2. Knutsson, Knut *1700-talskartorna över Dalby by, Torna härad* (1977).
3. Knutsson, Knut *Lars Ericsson på n:r 34 får idéer* (1978).
4. Vide, Sten-Bertil *Nicolaus statuter för St. Nicolai Gille* (1979).
5. Bruzelius, Nils G. *Arkeologisk beskrifning av Torna Härad i Skåne upprättad år 1880* (1982).
6. Wallin, Lasse *Arkeologi i en trädgård* (1983).
7. Nordén, Åke *Sjukvården i Dalby; föredrag i S:t Nicolai Gille den 8 april 1984* (1984).
8. Nyman, Astrid *Minnesbilder från seklets början* (1985).
9. Knutsson, Knut *Klockareliv i gamla Dalby, [”Klockarna i Dalby 1720 till våra dagar”]/Per-Gunnar Nilsson* (1987).
10. Åkesson, Ellen *Livet på en gammal gård, Elmhagen, Carl Mitt första år som lärare i Hällestad* (1989).
11. Olsson, Gunhild *Dalbyminnen*. Red: Tore Ernholdt (1990).
12. *Dalby. Bilder från 1900-talet*. Red: Tore Ernholdt (1990).
13. Lindén, Erling *Ett rättsväsende växer fram*, Ugge, Gustav *Några anteckningar om Dalby Tingshus*, Elmhagen, Carl *Ett par omtalade rättsfall vid Dalby-tinget* (1992).
14. Ernholdt, Tore *Dalby Söderskog* (1994).
15. Bergkvist, Bert *Om gästgiveriväsendets uppkomst och Dalby Gästgivaregårds öden* (1995).
16. Simmons, Otto *Minnen från Kronodal*. Med inledande ord av Bert Bergkvist (1997).
17. Bergman, Jan & Hydén, Torsten *Något om Knut Knutsson, Knut berättar för sina barn* (2001).
18. Blomstrand, Anders *Källan är densamma: Dalby pastorat i slutet av ett millennium. En kyrkoherdes titt i Backspegeln* (2002).
19. *Nils Knutsson 1872-1957 in memoriam/artiklar skrivna av Dalbybon och snickarmästaren Nils Knutsson och sammanställd av hans son professor Knut Knutsson* (2004).
20. Blomstrand, Anders *Fattighjon, belgtrampare, jordegumma och sexmän: besök i sockenstämmoprotokollen för Dalby, Hällestad och Bonderup 1817-1828* (2005).
21. Ernholdt, Tore *Tores visor* (illustrationer av Lage Löfdahl, 2008).
22. Nilsson, Evy & Sture *Husnamn i gamla Dalby* (2010).
23. Bergkvist, Bert och Hylén, Hans *Stenindustrin i Dalby* (2013).
24. Wallström, Kjell *Prins Eugen i Dalby* (2016).
25. Rosberg, Monica *Skolorna i Dalby* (2020).

Skrift

Åkerman, Johan, *Försök till Beskrifning öfwer Hellestads Pastorat, Lund 1828* [utdrag publ. av Historiegruppen i Torna Hällestads byalag 1979; ny utg., Dalby: Nicolai Gille 1981]

Allmänt om Dalby

Arvidsson, Bengt & Svensson, Janne *Vägar värda en omväg – Skåne*. Malmö 2017.

Bolin, Sture, *Skånelands historia: skildringar från tiden före försvenskningen Del 2*, Lund 1933

Bülow-Hübe, Helena *Solbyn i Dalby: utvärdering av en energisnål radhuslägenhet med glasrum*. Lund 1992.

Cinthio, Erik, ett kapitel i boken *Ett bildverk om Skåne*. Malmö 1962.

Dalby vi minns: en tillbakablick (redaktörer: Kerstin Olsson, Evy Nilsson och Sture Nilsson). Bloms tryckeri 2014. [Slutsåld men går att låna på bibliotek.](#)

Karlsson, Bengt & Carlsson, Conny *Glimtar av Lund med omnejd* (2008)

Persson, Bengt & Karsten, Eva *Solbyn före inflyttningen: tillkomst, inflyttning och befolkning*. Stockholm 1990. Länk till fulltext: <https://core.ac.uk/download/pdf/78628258.pdf>

Peterson, Bengt-Göran, *Dalby centrum: kulturhistorisk byggnadsinventering med bevarandeförslag*. Lund 1980

Vide, Sten-Bertil & Olsson, Lars *Din trakt. Mellan Billebjer, Kläggeröd och Vombsjön i Dalby och Veberöds kommuner*. Lions Club (Dalby) 1970.

Skånska Dagbladet 19 mars 1981, *Artikel om Solbyn – Projekt Solbyn presenteras*
https://lundsstadsbibliotek.axiell.com/services/servlets/services.servlets.ResourceDb?data_source=jdbc/bookit1&res_id=15836

Skånska Dagbladet 21 juli 1997, *Artikel om Solbyn – Så fyller Solbyn skafferiet*
https://lundsstadsbibliotek.axiell.com/services/servlets/services.servlets.ResourceDb?data_source=jdbc/bookit1&res_id=2941

Läs mer om Dalby kyrka, kloster och kungsgård!

Böcker:

Anjou, Sten G A, *Heliga korsets kyrka i Dalby samt de äldsta kyrkorna i Lund, Roskilde och Odense: undersökningar i 1000-talets arkitekturhistoria*. Göteborg 1930.

Anjou, Sten *Heligkorskyrkan i Dalby*, Riksantikvarieämbetet serien Svenska fornminnesplatser. Finns i flera olika upplagor.

Blomstrand, Anders & Fondell, Håkan *Heligkorskyrkan i Dalby: Nordens äldsta stenkyrka*, Dalby 1990.

Cinthio, Erik *Minnen från Lund och Dalby*. Red: Lone Mogensen, Lund 2006.

Dalby klostrets intäktsbok 1530-1531. Utgiven med inledande kommentarer av Knut Knutsson och Göte Paulsson. Gleerups, Lund 1983, 152 sidor.

Dalby kyrka. Om en plats i historien. Redaktör: Anita Larsson, Lund 2010.

Eriksdotter, Gunhild ”Dalby Kungsgård: byggnadsarkeologisk undersökning: dokumentation över renoveringsarbetena 1994-95”. Kulturen 1996. Ingår i serien: *Arkeologiska rapporter från Lund, 1104-6244 ; 17*. Länk till fulltext: <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1736047/FULLTEXT01.pdf>

Fernlund, Siegrun *Kyrkor i Skåne*. Lund 1980.

Lindén, Erling *Dalby med Nordens äldsta stenkyrka och första munkorden: utvecklingen under 1000 år till modern sovstad med fint gammalt kulturcentrum* Kristianstad 1990.

Locus Celebris: Dalby kyrka, kloster och gård. Redaktörer: Stephan Borgehammar & Jes Wienberg. Makadam förlag 2012. 551 sidor. Länk till innehållsförteckning: <https://www.gbv.de/dms/ub-kiel/732231779.pdf>

Lundblad, Emil. *Heliga korsets kyrka i Dalby*. Lund, 1959, (19 sidor).

Wallin, Lasse *Kvarteret Kloster i Dalby: medeltida och eftermedeltida byggnadslämningar. kvarteret Kloster nr 1 Dalby, Dalby socken, Skåne: arkeologisk undersökning 1982*, Stockholm, Riksantikvarieämbetet 1986, (36 sidor).

Artiklar:

Andrén, Anders ”En tolkning av det historiska landskapet runt Dalby kyrka och kloster”. Artikel som ingår i *Kyrkan i landskapet*, red: Ulf Sporrang, Stockholm, Kungliga Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien, 2015, s. 99-111.

Anjou, Sten ”En ljuskrona i Dalby Heligkorskyrka” i *Fornvännen* 23, (1928), 7 sidor. Länk till fulltext: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1227275/FULLTEXT01.pdf>

Borgehammar, Stephan ”Nordens äldsta bevarade byggnad? Dalby kyrkas värde mellan historia och framtid” Artikel i *Kyrkobyggnad och kyrkorum: forskningsfrågor*. Red: Jan von Bonsdorff, Ingmar Brohed & Anders Jarlert. Stockholm 2017.

Cinthio, Erik ”Dalby Kungsgård: medeltidsarkeologien som historisk vetenskap”, artikel i Kungliga Vitterhets historie och antikvitetsakademiens årsbok 1983, sidorna 89-100. ISSN: 0083-6796.

Cinthio, Erik ”Kungapalatset i Dalby” artikel i *ALE Historisk tidskrift för Skåne, Halland och Blekinge* nr 3, 1966. Länk till fulltext: https://www.tidskriftenale.nu/pdfale/ALE-1966-3_v02.pdf

Dell'Unto, Nicolas, Nilsson, Ing-Marie, Wienberg, Jes ”Förhallen i Dalby som dopkapell: en digital rekonstruktion” i *ALE* nr 4, 2013, sid 12-23. Länk till fulltext: <https://lup.lub.lu.se/search/ws/files/5360899/4222665.pdf>

Eriksdotter, Gunhild ”Dalby Kungsgård: med fokus på Skånes äldsta bebodda hus” i *Kulturmiljövård* 2/97, sid 76-84. Riksantikvarieämbetet 1997.

Rydbeck, Otto ”Den äldsta kristna konsten i Skåne Lund och Dalby”. 1920. Ingår i serien *Skrifter utgivna av föreningen Gamla Lund*. Finns i fulltext: https://gamlalund.se/wordpress/wp-content/uploads/2019/09/gamla_lund_1920.pdf

Welin Georg ”Dalby kyrkas grundläggning: ett byggnadsarkeologiskt försök”. Artikel i *ALE Historisk tidskrift för Skåne, Halland och Blekinge* nr 4, 1991. Länk till fulltext: https://www.tidskriftenale.nu/pdfale/ALE-1991-4_v02.pdf

Welin, Georg ”Dalby kyrkas äldsta historia: ett diskussionsförsök”. Artikel i *ALE Historisk tidskrift för Skåne, Halland och Blekinge* nr 4, 2004. Länk till fulltext: https://www.tidskriftenale.nu/pdfale/ALE-2004-4_v02.pdf

Welin, Georg ”Kungarnas Dalby och biskop Eginö”. Artikel i *ALE Historisk tidskrift för Skåne, Halland och Blekinge* nr 2, 2010. Länk till fulltext: https://www.tidskriftenale.nu/pdfale/ALE-2010-2_v02.pdf

Vide, Sten-Bertil, ”Om Dalby klostrets egendomar år 1530”, artikel i *Skånes hembygdsförbunds årsbok* 1963, s. 49–60.

Läs mer om handel- och näringsväsen i Dalby:

Nilsson, Evy o Sture. *Dalby sparbank 1893-1945: en sammanställning av äldre uppteckningar och nya undersökningar med inriktning på personerna bakom stiftandet och deras närmaste efterföljare*. Bloms tryckeri, 2006.

Andersson, Moa. och Stenqvist, Carl. Uppsats från Lunds universitet; *Korv, ketchup och kampvilja - en studie av politiskt deltagande*
<https://www.lu.se/lup/publication/2276237>

Läs mer om samhällliga och sociala funktioner i Dalby!

Klang, Tommy *Brandkåren i Dalby – från början till slutet* (2009).

”...var ålder har sin fördel” *En grupp pensionärers historia, nutid och framtid*. Red: Bengt Lindberg. Lund 1980.

Vårdcentralen i Dalby (1981).

Läs mer om Dalby Söderskog!

Borg, Martin *Sydsvenska nationalparker: åtta skyddade naturpärlor för framtiden*. Göteborg 2019.

Dalby Söderskog nationalpark 100 år. Malmö 2018.

Lindquist, Bertil *Dalby Söderskog: en skånsk lövskog i forntid och nutid* (1938) Länk till fulltext:
<http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:565568/FULLTEXT01.pdf>

Skötselplan för Dalby Söderskogs Nationalpark. Statens Naturvårdsverk 1985.

Weimarck, Henning *Dalby Söderskog* (1960).

Läs mer om Dalbys stenhistoria!

Isla Venegas, Melissa *Dalby stenhuggeri: fyra generationer stenhuggare*. Lund 2017. (29 sidor).

Wästberg, Per & Wehtje, Fredrik *Ernst och Mimmi. Korrespondensen mellan Ernst Wehtje och Mimmi Ahnfeldt*. Stockholm 1964.

Den mörkare sidan av Dalby

”Avrättningen i Dalby år 1803” i boken *Från flydda tider* av Erik Berglund. Malmö 1985.

Skånes historia

Andersson, Ingvar *Skånes historia - Senmedeltiden* Stockholm 1974.

Andersson, Ingvar *Skånes historia - Till Saxo och Skånelagen* Stockholm 1947.

Ohlmarks, Åke *Skånes äldsta hävder* Malmö 1963.

Wetterberg, Gunnar *Skånes historia I 11 500 f. Kr - 1375 e.Kr*. Stockholm 2016.

Wetterberg, Gunnar *Skånes historia II 1376-1720* Stockholm 2017.

Wetterberg, Gunnar *Skånes historia III 1721-2017* Stockholm 2017.